

приємстві; 2) фінансова стратегія підприємства; 3) наявність фінансових джерел та розміри можливого інвестування в діяльність підприємства; 4) вимоги фінансової безпеки підприємства; 5) стан конкурентного середовища; 6) стан фінансової системи країни; 7) рівень фінансової інноваційності підприємства; 8) рівень якості фінансових менеджерів і в цілому системи фінансового менеджменту на підприємстві.

Проведення змістовної роботи по представленим вище пунктам формування фінансового потенціалу підприємства дозволить більш обґрунтовано оцінити стан фінансової діяльності на підприємстві і визначити можливості забезпечення її прогресивності, адекватності та ефективності.

В. Я. Нусінов,

*д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку, оподаткування,
публічного управління та адміністрування,*

В. П. Голівер,

аспірант,

ДВНЗ «Криворізький національний університет»,

м. Кривий Ріг, Україна

МОДЕЛЬ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ КАДРІВ І ЕФЕКТИВНОСТІ РАДИ ДИРЕКТОРІВ ЧЕРЕЗ АВТОРСЬКУ ПРОГРАМУ «ТІНЬОВИЙ БОРД» (SHADOW BOARD)

Протягом останніх років підприємства почали приділяти належну увагу питанням корпоративного управління, оскільки звернули увагу на негативну тенденцію дезорганізації виробничих процесів і зниження конкурентоспроможності при низькому рівні корпоративного управління в акціонерних товариствах. У свою чергу, налагоджена система корпоративного управління – це дієвий спосіб залучення інвестиційного капіталу, підвищення фінансових показників і розроблення ефективної корпоративної стратегії на підприємстві.

В умовах ринкової економіки і жорсткої конкуренції важливими умовами розвитку підприємства є: залучення інвестиційного капіталу і максимально корисне використання коштів; вдале регулювання відносин між акціонерами, менеджерами та наглядовими органами управління; захист прав усіх суб'єктів господарювання акціонерного товариства; тощо.

На вирішення цих завдань функціонує механізм внутрішнього і зовнішнього регулювання корпоративних відносин, а саме – наглядовий орган влади на підприємстві – «Рада директорів»[1].

На нашу думку Рада директорів є необхідним прошарком, який контролює і координує діяльність інвесторів і менеджерів в акціонерних товариствах. З одного боку Рада директорів виступає кваліфікованими і неупередженими представниками акціонерів товариства, слідкуючи за дотриманням прав, інтересів і отриманням дивідендів акціонерами товариства. З іншого боку Рада директорів є представником менеджерів, представляючи інтереси, потреби і пропозиції виконавчого органу на загальних зборах [2].

Але навіть кваліфікований склад ради директорів не застрахований від помилок. На нашу думку, оскільки при прийнятті рішень Рада директорів ґрунтується лише на фінансовій звітності і особистому досвіді, може виникнути відстороненість від реальної ситуації, яка склалася на підприємстві і яку неможливо відобразити у звіті.

Існують випадки коли члени Ради директорів, після перебування на посаді протягом певного терміну, дозволяють собі працювати без повної віддачі, особливо це стосується розробки інноваційних рішень, щодо: виробництва; ведення управлінської діяльності; тощо [3].

Для більш ефективної взаємодії Ради директорів з реальною ситуацією на підприємстві авторами була розроблена програма «Тіньовий борд» (Shadow board).

Суть програми «Тіньовий борд» ґрунтується на наступних досягненнях:

1) Підвищенні ефективності прийняття поточних рішень, виконанні стратегічної і контрольної функцій Радою директорів на підприємстві.

2) Підвищенні кваліфікації менеджерів підприємства, які є учасниками програми «Тіньовий борд».

3) Формуванні більш тісного зв'язку між Радою директорів і підприємством.

Запропонована нами програма – «Тіньовий борд» надає можливість підвищити якість виконання стратегічної і контрольної функцій на підприємстві Радою директорів. Підвищення ефективності базується на пропозиціях менеджерів, які стали учасниками програми «Тіньовий борд».

Позитивним проявом програми є підвищення кваліфікованості кадрового персоналу серед менеджерів вищої і середньої ланок. Програма націлена на зниження ризику відстороненості Ради директорів від підприємства та налагодження більш тісної співпраці з членами виконавчого органу підприємства.

Ми пропонуємо наступне визначення: «Тіньовий борд» – система формування можливих рішень з позиції виконавчих менеджерів підприємства та процес підготовки кваліфікованих кадрів серед середньої і вищої ланок управління, з перспективою членства в Раді директорів або менеджерів вищої ланки товариства.

Вважаємо, що після набуття необхідного досвіду члени програми «Тіньовий борд» стануть реальними претендентами на посаду члена Ради директорів чи менеджерів вищої ланки, оскільки після певного проміжку часу усі його представники будуть ознайомлені з обов'язками членів Ради директорів і робочим процесом, що економить час і ресурси підприємства на навчання і підготовку кандидатів до Ради директорів.

Таким чином програма надає: альтернативні варіанти вирішення проблемних питань; допомогу у вирішенні поточних питань; підвищує кваліфікацію працівників; підвищує інформаційну обізнаність працівників в загальних питаннях підприємства; формує перспективних кандидатів на посаду члена Ради директорів.

Література:

1. Кондратьев В. Корпоративное управление: особенности и тенденции развития / В. Кондратьев // Проблемы теории и практики управления.–2002.–№1.–С.68-74.

2. Корпоративное управление. Владельцы, директора и наемные работники акционерного общества: пер. с англ.–М.: «Джон Уайлиэнд Санз», 1996.–240 с.

3. Сучков А. В. Моделі корпоративного управління: світовий досвід та вітчизняні реалії [Електронний ресурс] / Сучков А. В. – Режим доступу: [file:///C:/Users/Sony/Downloads/znptdau_2014_2_48%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/Sony/Downloads/znptdau_2014_2_48%20(2).pdf)

*О. В. Будько,
к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів та обліку
Дніпровський державний технічний університет,
м. Дніпро, Україна*

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНА СИСТЕМА В УПРАВЛІННІ РИЗИКАМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Бізнес та суспільство стикаються з необхідністю вирішувати безліч невідкладних і важливих соціальних, екологічних, етичних і економічних проблем. Вирішенню цих проблем має сприяти стратегія сталого розвитку, як магістральний напрям та необхідна передумова розширеного відтворення глобальної економіки з урахуванням соціальних, екологічних та природно-ресурсних обмежень. У відповідь на наявні можливості та ризики, пов'язані зі сталим розвитком, важливим є здатність керівництва підприємства передбачити і не допустити виникнення проблем, а також оцінити потенційні збитки і пропонувати шляхи скорочення витрат, збільшення доходів від реалізації та прибутків. За цих умов виникає необхідність розробки такої системи управління ризиками, яка б мінімізувала їх можливий негативний вплив на економічну ефективність, ділову репутацію, навколишнє середовище та соціальну діяльність.

Процес прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності, як передумови ризику, безпосередньо пов'язаний з обліково-аналітичним забезпеченням, рівень якого дозволяє мінімізувати ризики в бізнесі. Дослідженнями ролі бухгалтерського обліку в управлінні ризиками суб'єкта господарювання займалися такі науковці, як І.М. Вигівська, В.С. Гуров, І.Д. Дьоміна, Л.В. Гнилицька, Т.Г. Камінська, О.О. Сметанко, Г.В. Савицька, С.Г. Чеглакова та інші.

Сучасна система обліково-аналітичного забезпечення не повинна обмежуватися лише інформуванням зацікавлених користувачів про ризики. Вона повинна дати оцінку їх можливого впливу на майновий і фінансовий стан та результати діяльності. Серед великої кількості класифікацій ризику, необхідно акцентувати увагу на таких видах ризиків, як підприємницькі ризики (фінансові, виробничі, комерційні, майнові та ін.), які ідентифікуються сукупним впливом факторів зовнішнього та внутрішнього середовища та інформаційні ризики, які пов'язані з викривленням інформації в системі бухгалтерського обліку.

Серед підприємницьких ризиків слід виділити екологічний ризик як ймовірність несприятливих для навколишнього середовища наслідків будь-яких змін природних об'єктів і факторів. Щоб мінімізувати екологічні ризики слід, наприклад, здійснювати модернізацію обладнання, дотримуватися всіх діючих нормативів щодо виробничого процесу та його контролювати. Відповідно,